

POSUDEK OPONENTA PRÁCE

Bakalářská práce:

Rozvoj tvořivého myšlení ve službě výchovy k humanistickým hodnotám
(Příspěvek k výchově dětí mladšího školního věku v prostředí školní družiny)

autor: Vladislava Jozová

Formální a jazyková stránka práce:

Bakalářská práce obsahuje 31 stran textu, splňuje požadovaný rozsah a obsahuje požadované náležitosti. Text je přehledně členěný a dobře čitelný, bibliografické citace a odkazy v textu odpovídají příslušné normě. Po jazykové stránce vykazuje text vysokou stylistickou úroveň a bez výhrad odpovídá požadavkům odborného stylu.

Obsahová stránka práce:

Práce je výhradně teoretická, svým zaměřením a způsobem zpracování zvoleného tématu spadá do oblasti filozofie výchovy. V úvodu autorka jasně formuluje hlavní cíl své práce a představuje její strukturu, zřetelně objasňuje tematické souvislosti mezi jednotlivými kapitolami a prokazuje hluboké porozumění zvolenému tématu. V centru jejího zájmu je (1) rozvoj člověka v plnosti jeho lidství a (2) tvořivost, resp. tvořivé myšlení, jako podstatný zdroj takového rozvoje. Rozvoj vlastního lidství coby cíl veškeré výchovy je postaven do jemného kontrastu s trendem „vzdělávání pro konkurenceschopnost“. Zmíněný, autorkou pádně formulovaný, kontrast dvou paradigmat vzbuzuje čtenářskou pozornost a motivuje k dalšímu čtení.

Struktura práce, obsah i rozsah jednotlivých kapitol je vzhledem k cíli práce adekvátní. Autorka informace třídí a interpretuje je v patřičném kontextu (viz např. kap. 3.1 Vývojová charakteristika dítěte mladšího školního věku), dílčí poznatky shrnuje a vzájemně porovnává, důsledně odlišuje myšlenky vlastní od převzatých, čerpá z rozmanitých a adekvátních zdrojů.

První kapitola objasňuje základní východiska filozofie humanismu a výchovy k humanistickým hodnotám. Srovnání sekulárního a křesťanského humanismu v kap. 1.1 není zcela čtenářsky srozumitelné a tudíž není z textu zcela patrné, v čem spočívá případná přidaná hodnota křesťanského humanismu.

Kapitola věnovaná tvořivosti je účelným přemostěním mezi úvahami nad posláním výchovy a konkrétními kroky, které může vychovatel podniknout, aby u dětí rozvíjel tvořivé myšlení ve službě humanistických hodnot. Jestliže jsme totiž v kapitole věnované humanistické výchově dospěli k průběžnému závěru, že tvořivost je nezbytným zdrojem pro rozvoj osobnosti člověka i jeho vztahů, pak v kapitole věnované tvořivosti dostáváme jasný obraz jejích nejrůznějších aspektů. Psychologické hledisko je zde na místě, neboť pojmenovává konkrétně jednotlivé stavební prvky tvořivosti, z nichž následně může pedagog vyjít při přípravě aktivit pro děti. Autorka v této kapitole prokázala schopnost syntetizovat dílčí poznatky různých autorů zabývajících se teorií tvořivosti.

Kapitola věnovaná prostředí školní družiny pohlíží na školní družinu jako na prostor s vysokým výchovným potenciálem; prostor, který může být pedagogem ovlivňován ve službách výchovy k hodnotám a k rozvoji sebe-uskutečnění dětí.

Na závěr autorka představuje tři různé metody podporující rozvoj tvořivé komunikace. Inovativní je myšlenka použití techniky „šesti klobouků“ v rámci metody Filozofie pro děti. Pokud autorka sama v praxi vyzkoušela použít „šest klobouků“ v rámci filozofického dialogu s dětmi, navrhuje, aby se na základě své praktické zkušenosti v budoucnu pokusila o vytvoření krátké metodické příručky, jež by obsahovala filozofické cvičení s využitím „šesti klobouků“.

K diskusi navrhuji následující témata:

- V úvodu se praví, že cílem práce je hledání odpovědi na otázku „za jakých okolností se rozvoj tvořivého myšlení může stát ve výchově prostředkem na cestě k rozvíjení vlastního lidství, nikoliv vlastní konkurenceschopnosti.“ Jaké mohou být styčné plochy mezi paradigmatem rozvoje vlastního lidství a paradigmatem rozvoje vlastní konkurenceschopnosti? Jaké jsou mezi nimi naopak podstatné rozdíly?
- V čem spočívá přidaná hodnota křesťanského humanismu oproti sekulárnímu humanismu? Případně naopak, přidaná hodnota sekulárního humanismu oproti křesťanskému?
- Co je obsahem pojmu „zbytkový čas“ na s. 26 a jak tento „zbytkový čas“ souvisí s hledáním „bohatství potencialit dítěte“?

V případě úspěšného průběhu obhajoby a uspokojivého zodpovězení výše uvedených otázek navrhuji hodnocení této bakalářské práce stupněm „výborně“.

V Českých Budějovicích, 14. 5. 2014

Richard Macků